

Turinys

Įvadas • 5

Ilgalaikis planas • 7

Trumpalaikis planas • 11

Ko mokėmės šeštoje klasėje • 25

Ką tiria biologija • 27

1 skyrius. Nuo ląstelės iki organizmo • 29

1. Ląstelės prilygsta stebuklui • 30

2. Ląstelės membranos veikla • 32

3. Ląstelės organizme dirba išvien • 34

4. Žaliųjų ląstelių veikla • 36

5. Kaip ląstelės apsirūpina energija • 38

6. Gyvosios gamtos karalystės • 40

7. Kaip klasifikuoti ir atpažinti organizmus • 42

8. Rūšys kinta • 44

Atsakymai į skyrelio „Pasitikrinkite žinias“ klausimus • 46

2 skyrius. Paprasčiausios sandaros organizmai • 47

1. Virusai – tarpininkai tarp negyvojo ir gyvojo pasaulio • 48

2. Nematomas bakterijų pasaulis • 50

3. Pirmuonys – vienaląščiai protistai • 52

4. Dumbliai – vienaląščiai ir daugialąščiai protistai • 54

5. Paprastos sandaros grybai • 56

6. Kepurėtieji grybai • 58

7. Kerpė – grybo ir dumblio sugyvenimas • 59

Atsakymai į skyrelio „Pasitikrinkite žinias“ klausimus • 60

3 skyrius. Augalai – žalia Žemės spalva • 61

1. Augalų pasaulyje paprasčiausios yra samanos • 62

2. Sporiniai induočiai turi apytakos indus • 63

3. Plikasėkliai brandina sėklas, bet nežydi • 64

4. Gaubtasėkliai – tobuliausi augalai • 66

5. Augalų raidos laipteliai • 68

Atsakymai į skyrelio „Pasitikrinkite žinias“ klausimus • 69

4 skyrius. Gyvūnai, neturintys stuburo • 70

1. Pintys ir duobagyviai – savotiški daugialąščiai gyvūnai • 71

2. Kirmėlės juda be kojų • 73

3. Moliuskai, kitaip – minkštakūniai gyvūnai • 75

4. Nariuotakojai – apsaugoti iš išorės • 77

5. Nariuotakojai visur: ore, vandenyje ir sausumoje • 79

6. Bestuburių gyvūnų istorijos dėlionė • 81

Atsakymai į skyrelio „Pasitikrinkite žinias“ klausimus • 82

5 skyrius. Stuburiniai gyvūnai • 83

- 1. Stuburą ir kaulus turintys gyvūnai • 84
- 2. Šaltakraujai ir šiltakraujai gyvūnai • 86
- 3. Žuvis prisitaikiusios gyventi vandenyje • 88
- 4. Varliagyviai gyvena ir vandenyje, ir sausumoje • 90
- 5. Ropliai – sausumos gyvūnai • 92
- 6. Paukščiai – vieninteliai gyvūnai, turintys plunksnas • 94
- 7. Žinduoliai jauniklius maitina pienu • 96
- 8. Stuburinių kilmės medis • 98
- Atsakymai į skyrelio „Pasitikrinkite žinias“ klausimus • 99

6 skyrius. Sudėtingi organizmų tarpusavio ryšiai • 100

- 1. Organizmas ir jį supanti aplinka • 101
- 2. Skirtinga organizmų mityba • 102
- 3. Gyvėdžių mitybos grandinės • 103
- 4. Gyvenimas populiacijoje • 104
- 5. Kova dėl būvio tarp rūšių • 105
- 6. Kaip organizmai prisitaikę išgyventi • 106
- 7. Staigus organizmų populiacijos didėjimas • 107
- 8. Pramonės teršalai • 108
- 9. Miškas – didžiausias mūsų turtas • 109
- 10. Gyvybė gėluosiuose vandenyse • 110
- 11. Gyvieji aplinkos būklės rodikliai • 111
- 12. Žmogus – gamtos saugotojas • 112
- 13. Ekologinė etika • 114
- Atsakymai į skyrelio „Pasitikrinkite žinias“ klausimus • 116